

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фізичного виховання

_____ М.В. Маліков

“ _____ ” 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦППМ 3.1 “ГЕРОНТОЛОГІЯ В ТУРИЗМІ І РЕКРЕАЦІЇ”

Спеціальність 8.14010301 туризмознавство (за видами)

Факультет фізичного виховання

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма “Геронтологія в туризмі і рекреації” для студентів за спеціальністю 8.14010301 “Туризмознавство (за видами)” “06” вересня, 2017 року. – 11 с.

Розробник: Мозговий О.І. ст.. викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від “06” вересня 2017 року №2

Завідувач кафедри _____ Н.В. Маковецька

“06” вересня 2017 року

Схвалено науково-методичною радою факультету фізичного виховання ЗНУ

Протокол від “___” серпня 2017 року №___

Голова _____ К.В. Лукоянова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 1401 Сфера обслуговування	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальності: 8.14010301 “Туризмознавство видами” (за	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання: розробка ТРК, аналіз туристичного регіону		Семестр	
Загальна кількість годин - 108		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3		Лекції	
		14 год.	-
		Практичні	
		14 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальна робота	
		20 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/1

для заочної форми навчання – ¼

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма з курсу "Геронтологія в туризмі та рекреології" відповідає навчальному плану підготовки магістрів.

Курс "Геронтологія в туризмі та рекреології" є необхідною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі туризму.

Він дає можливість ознайомити студентів з основами геронтології, усвідомити, що врахування стану здоров'я, індивідуальних особливостей людей похилого віку є важливим фактором організації їхньої туристичної діяльності.

Курс "Геронтологія в туризмі та рекреології" розрахований на студентів магістратури dennoi форми навчання, спеціальності "Туризмознавство (за видами)".

Мета курсу: поглибити знання студентів щодо геронтологічних зasad організації туристичної діяльності людей похилого віку, ознайомити з особливостями спілкування з ними згідно з основними положеннями геронтології. Забезпечити знання основних функцій, форм та умов оптимального професійного спілкування з туристами похилого віку. Надати практичні навики організації туристичної діяльності з цією категорією населення.

Завдання курсу:

1. Ознайомити з основними умовами організації туристичної діяльності на засадах геронтології.

2. Сформувати практичні навики вирішення проблемних ситуацій, що можуть виникнути під час організації туристичної діяльності людей похилого віку.

3. Навчити розробляти екскурсійні тури для людей похилого віку.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**: основні поняття та положення лекційного курсу.

1. Найбільш оптимальні умови організації туристичної діяльності на засадах геронтології.

2. Основні професійні вимоги до організатора туристичної діяльності людей похилого віку.

3. Теоретичні засади геронтології в туризмі та рекреології.

4. Особливості професійної діяльності фахівців туристичної галузі, які організовують тури для людей похилого віку

5. Умови успішної організації та проведення турів для людей похилого віку.

У результаті вивчення курсу студент повинен **уміти**:

1. Проаналізувати професійну діяльність туроператора, екскурсовода, адміністратора з точки зору геронтологічного підходу до організації туристичної діяльності.

2. Для оцінки професійних якостей спеціалістів у галузі геронтологічного туризму розробити комплексну діагностику.

3. Вміти визначати особливості організації туристичної діяльності людей похилого віку.

4. Використовувати ефективні методи взаємодії з людьми похилого віку під час організації турів.

1. Організовувати тури для людей похилого віку.

Курс "Геронтологія в туризмі та рекреації" необхідний для подальшої науково-дослідницької роботи, для забезпечення спеціальної підготовки щодо організації туристської діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. "Соціологічні та психологічні засади організації туристичної діяльності людей похилого віку".

Тема 1 Старіння суспільства – нагальна проблема розвитку цивілізації.

Тема 2 Теоретичні засади геронтології.

Тема 3. Особливості організації в Україні туристичної діяльності на засадах геронтології.

Змістовий модуль II "Опанування практичними навиками проведення туристичних турів для людей похилого віку".

Тема 1 Особливості планування та проведення туристичних турів на засадах геронтології.

Тема 2 Особливості впровадження різних видів туризму у роботі з людьми похилого віку.

Тема 3 Індивідуальний підхід до туристів похилого віку в системі "туроператор - клієнт" , "екскурсовод - клієнт", "адміністратор - клієнт". Тренінг спілкування в межах туристичного туру.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Старіння суспільства – нагальна проблема розвитку цивілізації	14	4	2			10						
Тема 2. Теоретичні засади геронтології	14	2	2			10						

Тема 3. Особливості організації в Україні туристичної діяльності на засадах геронтології	16	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	44	8	6			30						

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Особливості планування та проведення туристичних турів на засадах геронтології	14	2	4			10						
Тема 2. Особливості впровадження різних видів туризму у роботі з людьми похилого віку	14	2	2			10						
Тема 3. Індивідуальний підхід до туристів похилого віку в системі "туроператор - клієнт", "експерсовод - клієнт", "адміністратор - клієнт". Тренінг спілкування в межах туристичного туру	16	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	44	6	8			30						
Усього годин	88	14	14			60						
ІНДЗ						20						
Усього годин	108	14	14			20	60					

4.. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Старіння суспільства – нагальна проблема розвитку цивілізації	4
2	Теоретичні засади геронтології	2
3	Особливості організації в Україні туристичної діяльності на засадах геронтології	2
4	Особливості планування та проведення туристичних турів на засадах геронтології	2
5	Особливості впровадження різних видів туризму у роботі з людьми похилого віку	2
6	Індивідуальний підхід до туристів похилого віку в системі "туроператор - клієнт", "екскурсовод - клієнт", "адміністратор - клієнт". Тренінг спілкування в межах туристичного туру	2
	Разом	14

6.. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз вікового складу населення різних країн світу	2
2	Вирішення проблем геронтології в різних країнах світу.	2
3	Туристична діяльність на засадах геронтології у певному регіоні Україні (за вибором)	2
4	Складання туристичного туру на засадах геронтології	4
5	Розробка турів для людей похилого віку згідно з різними видами туризму	2
6	Аналіз ситуацій, що можуть скластися під час організації туристичної діяльності людей похилого віку (ділова гра)	2
	Разом	14

7. Самостійна робота

Передбачає вивчення окремих тем.

Форма контролю: конспект опрацьованого матеріалу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування вмінь і навичок поведінки в різноманітних ситуаціях, що можуть виникати у процесі організації туристичної діяльності людей похилого віку	10
2	Особливості вирішення проблем геронтології у	10

	зарубіжних країнах (за вибором)	
3	Історія розвитку туристичної діяльності людей похилого віку в Україні	10
4	Розробка рекомендацій працівникам туристичної сфери, які організовують тури для людей похилого віку	10
5	Розробка рекомендацій щодо застосування різних видів туризму в різних регіонах України у процесі організації туристичної діяльності на засадах геронтології.	10
6	Опанування методикою самонавчання вмінь і навиків організації туристичної діяльності на засадах геронтології.	10
	Разом	60

8. Індивідуальні завдання

Передбачає виконання науково-дослідницького завдання:

- Проведення діагностики професійної майстерності щодо організації туристичної діяльності на засадах геронтології.
- Розробка рекомендацій щодо надання екскурсійних послуг людям похилого віку.
- Розробка рекомендацій щодо надання рекреологічних послуг на засадах геронтології.

9. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний: студентам надається матеріал (факти, оцінки, висновки) з методичної літератури у “готовому” вигляді;
- репродуктивний метод: студенти виконують завдання за певним зразком згідно інструкцій викладача (аналіз ситуацій професійного спілкування);
- дослідницький метод: студенти самостійно вивчають літературу, джерела, статистичні дані і виконують завдання пошукового характеру (розробка системи рекомендацій, необхідних для ведення переговорів)

10. Методи контролю

Поточний контроль: письмові тестові завдання, усне опитування, перевірка індивідуальних завдань.

Модульний контроль: усне опитування, підсумковий контроль, перевірка індивідуальних завдань, залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань			Залік	Сума
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2	Індивідуальне завдання		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		20	100
30	30	20		

Розподіл балів змістового модулю за видами робіт:

- робота на практичних заняттях – 0-10 балів;
- виконання самостійної роботи – 0-10 балів;
- виконання тестових завдань – 0-10 балів.

Індивідуальне завдання передбачає розробку ситуацій професійного спілкування. Залежно від якості виконання (складність і якість виконання завдання – 1-10 балів, кількість і науковість використаних джерел – 1-5 балів, ступінь самостійності під час виконання – 1-5) студент отримує від 1 до 20 балів.

Залік передбачає підсумковий контроль знань, який відбувається у вигляді усного опитування за тестовими запитаннями, які викликали найбільше помилок під час поточного контролю знань.

Критерії оцінювання знань:

- 20-18 балів – послідовне, логічне, обґрунтоване викладання матеріалу;
- 18-16 балів – вміле й вивірене формулювання висновків та узагальнень;
- 16-14 балів – знання і розуміння всього програмного матеріалу в цілому;
- 14-12 балів – допущення окремих несуттєвих помилок під час відповіді;
- 12-10 балів – спрощене викладання матеріалу;
- 10-8 балів – допущення окремих суттєвих помилок під час відповіді;
- 8-6 балів – поверхневе знання і розуміння основного матеріалу;
- 6-4 балів – непослідовне викладення матеріалу з допущенням багатьох істотних помилок;
- 4-2 бали – невміння зробити висновки та узагальнення;
- 2-0 балів – невміння застосувати отримані знання, відсутність навичок тлумачення їх.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)	2 (незадовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		Не зараховано

12. Методичне забезпечення

Навчальна програма

http://web-files.znu.edu.ua/bank/2011/11/45/8119_1320847194_01_navchal_na_programa.pdf

2. Методичні матеріали для забезпечення практичних занять

http://web-files.znu.edu.ua/bank/2011/11/45/8119_1320847232_03_mater_ali_dlya_zabezpec_hennyia_praktikichnikh_zanyat_.pdf

3. Методичні матеріали для забезпечення самостійної роботи

http://web-files.znu.edu.ua/bank/2011/11/45/8119_1320847444_05_mater_ali_dlya_samost_j_noyi_roboti.pdf

4. Контрольні завдання та тести http://web-files.znu.edu.ua/bank/2011/11/45/8119_1320847516_07_kontrol_n_zavdannya_ta_testi.pdf

5. Перелік питань до заліку http://web-files.znu.edu.ua/bank/2011/11/45/8119_1320847547_08_perel_k_zapitan_do_spit_u.pdf

13. Рекомендована література

Основна

- Биржаков М.Б. Введение в туризм / М.Б..Биржаков. - СПб.: Издательский торговый Дом «Герда», 1999. - 192 с.

2. Бочелюк В.Й. Дозвілезнавство Навчальний посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 208 с.
3. Василенко Н.Ю. Социальная геронтология / Н.Ю. Василенко. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного ун-та, 2003. – 199 с.
4. Геронтология: учебник / С.А. Филатова, Л.П. Безденежная, Л.С. Андреева. — Изд. 5^е, дополн. и перераб. — Ростов н/Д : Феникс, 2009. — 510 с.
5. Кравців В.С. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери Наукове видання. / В.С. Кравців, Л.С. Гринів, М.В. Копач, С.П. Кузик. - Львів: НАН України. - ІРД НАН України. - 1999. - 78 с.
6. Новиков В.С. Инновации в туризме / В.С. Новиков. - М.: ИЦ "Академия", 2007. - 208 с.
7. Одрехівський М.В. Валеологічні інноваційні центри: економічні проблеми створення і функціонування Монографія \ М.В. Одрехівський. - Львів: Світ, 1997. - 144 с.
8. Папирян Г. А. Менеджмент в индустрии гостеприимства: отели и рестораны / Г.А. Папирян. М.: Экономика. - 207 с.
9. Сенин В.С. Организация международного туризма / В.С. Сенин. - М.: Финансы и статистика. - 400 с.
10. Уокер, Дж. Р. Введение в гостеприимство: Учебник / Пер. с англ. / Дж.Р.Уокер. - М.: ЮНИТИ, 1999. – 288 с.
11. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент/ Р. А. Фатхутдинов. - СПб.: Питер, 2003. – 377 с.
- 12 .Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н.В. Фоменко. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.

Додаткова:

- 1.Грушин Б. И. Творческий потенциал свободного времени / Б. И. Грушин.. - М-Профиздат, 1990. - 153 с.
2. Демченко А.Н. Некоторые проблемы современного развития культурно-досуговой деятельности и народного творчества // Культурно-досуговая деятельность и народное творчество / А. Н. Демченко. - М о ГИВЦ МК. Р.Ф., 1996. - 49 с.
3. Ерошенков К.Н. Культурно-досуговая деятельность в современных условиях / К.Н. Ерошенков. - М.: НГИК, 1994. - 69 с.
4. Киселева Т.И. Теория досуга за рубежом: курс лекций / Т.И. Киселева. - М 1992. - 163 с.
5. Красильников Ю.Д. Методика социально-культурного проектирования: Учеб. Пособие / Ю.Д. Красильников. - М., 1992. - 162 с.
6. Культурно-досуговая деятельность: Учеб. пособие / Под ред. Жаркова А.Д., Чижикова В.М.-М.: МГУК, 1991. - 248 с.
7. Общественное мнение: методологические рекомендации для проведения социологических опросов / Под. ред. Ж.Т. Тощенко. - М, 1989. - 171 с.
8. Петрова З. А. Методология и методика социологических исследований культурно-досуговой деятельности: Учеб. Пособие / З.А. Петрова. -М: МГИК, 1990.- С. 92 - 108.

9. Петрусинский В.В. Игры - обучение, тренинг, досуг / В.В. Петрусинский. - М 1994.
10. Стрельцов Ю.Л. Методика воспитательной работы в клубе / Ю.Л. Стрельцов. -М.: Просвещение , 1979. - 95 с.
11. Чижиков В.М. Методическое обеспечение культурно-досуговой деятельности / В.М. Чижиков. - М., 1991. - 332 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Иноземцев ВЛ. Цели и структура корпорации как основы конкурентоспособности, http://www.cfin.ru/management/targets_as_basis.shtml
2. Менеджмент успеха — Как заставить сотрудников "гореть на работе", <http://management.com.ua/hrm/hrm043.html>
3. Корпоративная культура компании и те, кто ее формируют. <http://www.hrm.ru/db/hrm/2Acategory.html>
4. Корпоративная культура в практике бизнеса: символы и образы, http://e-xecutive.ru/publications/aspects/article_355/